

Ordu, bahriye ve jandarma subay ve memurini hakkındaki 912 sayılı kanunun 6 ncı maddesindeki (Muhakeme altına alınmak) tabirinin tefsirine mahal olmadığı hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 9/VI/1941 - Sayı : 4829)

No.
1244

Ordu, bahriye ve jandarma zabitan ve memurini hakkındaki 912 sayılı kanun 6 ncı maddesinde zikri geçen «tahtı muhakemeye alınmak» tabiri, 1631 sayılı Akerî muhakeme usulü kanununda mevcut olmayıp 912 sayılı kanundan üç sene sonra meriyet mevkiine giren umumî usul kanunu bu safhayı «son tahkikatın açılması kararı» ibaresile ifade etmiştir. Fılvaki Ceza muhakemeleri usulü kanunun 3006 sayılı kanunla değiştirilen 191, 192 ve 196 ncı maddeleri tetkik edildi takdirde «muhakeme altına alınmak» halinin maznun hakkında salâhiyetli mercinin son tahkikatın açılmasına dair ittihaz edeceği kararlar veya ilk tahkikata tâtutulması mecburî olmayan işlerde Cümhuriyet müddeiumumisinin işin doğruduğruya mahkemeye tevdiine dair tanzim ettiği iddianame ile tahakkuk ettiği v zuhla müşahede olunur.

Askerî muhakeme usulü kanununa gelince; «Âmiri adlinin tahkikatın neticesine göre maznun hakkında, ya son tahkikatın açılmasına veya maznunun muhakemesinin menine veyahut son tahkikatın muvakkaten tatiline karar vereceği» bu kanunun 125 ncı maddesinde yazılıdır. Bundan başka, maznun aleyhinde, ceza müstelzim ve askerî mahkemelerde takibi muktazi suçlara dair kâfi derecede deliller mevcut ise âmiri adlinin son tahkikatın açılmasına karar vereceği aynı kanun 129 ncü maddesinde kabul edilmiş olan bir esastır.

Binaenaleyh muhakeme altına alınmak hali, gerek Umumî usul kanununda gerek Askerî muhakeme usulüne dair olan mevzuatta son tahkikatın açılması kararla tahakkuk ettiğine göre 912 sayılı kanunun altıncı maddesinin bu bakımda tefsire muhtac bir hükmü ihtiva etmemekte olduğuna karar verilmiştir (Cilt: 16 Sayıfa: 3 ve Cilt: 18 - Sayıfa: 328 ve Cilt: 19 - Sayıfa: 28).

4 haziran 1941

Mardin mebusu Muhittin Birgenin mebusluğunun sukutu hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 18/VI/1941 - Sayı : 4837)

No.
1245

Mardin mebusu Muhiddin Birgenin, iki ayı müteceviz bir zamandanberi Meclisi Âliye devam etmediği ve yoklamalarda bulunmadığı, açık reylerle iştirak etmediği ve mensup olduğu encümen toplantılarına da gelmediği tesbit edilmiş ve 1

üddet zarfında mezuniyet istihsali için müracaat etmediği gibi bir gûna mazeret serdeylememiş olduğundan Teşkilâtı esasîye kanununun 28 nci maddesi hükmüne vefikan mumaileyhin mebusluğunun sakıt olmuş bulunduğuna karar verilmiştir (Cilt: 19 - Sayfa: 55).

13 haziran 1941

Askerî ceza kanununun 187 nci maddesinin tefsirine ihtiyaç olmadığı hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 18/VI/1941 - Sayı : 4837)

No.

1246

1632 sayılı Askerî ceza kanununun 187 nci maddesinde aynen «Bir cezalı ordu- nun ayrılırsa evvelce verilen disiplin cezasının infazı veya ikmali caiz değildir. Şu kadar ki cezanın ikmaline kadar ordudan terhisi sonraya bırakılabilir» denilmek- tir.

Bu maddenin mütealeasından da anlaşılacağı veçhile ordudan ayrılma halinde in- z vevâ ikmali caiz olmayan ceza «disiplin cezasıdır». Maddede askerî mahkeme- re tahtı karara alınan kısa hapis cezalarının çektirilmeyeceğine dair herhangi bir kavî ve sarahat mevcut değildir. Disiplin cezaları için vazedilmiş olan istisnâî hükümün, iki nevi ceza arasında görülen herhangi bir müşâbehet dolayısıyla, mah- me kararlarına teşmiline gerek ceza hukukunun umumî esasları ve gerek Teş- lâti esasîye kanununun mahkeme mukarreratı hakkındaki ahkâmı cevaz vermez. Bu sebeplere binaen Askerî ceza kanununun 187 nci maddesinin, Askerî mahkeme- den sadır olan kısa hapis cezalarına samî olup olmadığı hususunda tefsire ihti- ce gösteren herhangi bir hükmü ihtiva etmemekte olduğuna karar verilmiştir (Cilt: 17 - Sayfa: 10 ve Cilt: 19 - Sayfa: 36,55).

13 haziran 1941

Afyon Karahisarın Çobanlar nahiyesinden Bekiroğlu Süleyman Yılmazın ölüm cezasına çarptırılması hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 23/VI/1941 - Sayı : 4841)

No.

247

Afyon Karahisarına bağlı Çobanlar nahiyesinden Yusufuğlu Hüseyin ve ka- nın Ayşeyi öldürmekten suçlu aynı nahiyyeden Bekiroğlu 1326 doğumlu Süley-